

LITERATURA

V tomto seznamu uvádíme jen nejdůležitější literaturu, kterou jsme vybírali tak, aby byly zastoupeny hlavní práce, ve kterých pojetí deprivace bylo vytvářeno, nejdůležitější práce nové (po roce 1963) a významnější práce české. Nebylo možno zahrnout všechny práce v této knize citované, neboť jejich seznam by zabral příliš mnoho místa. Rozsah literatury se od prvního vydání rozrostl velmi značně a musili jsme proto sáhnout k tomuto řešení. Zájemci najdou však úplný seznam použité literatury v Bibliografickém zpravodaji vydávaném Odborovým střediskem vědeckých informací VÚDPaP v Bratislavě.

- Ader, R.*: The Effects of Early Experience on Subsequent Emotionality and Resistance to Stress. Psychol. Monogr. No. 422.
- Ainsworth, M. D., Bowlby, J.*: Research Strategy in the Study of Mother-Child Separation. Courrier, s. 1-47, 1954.
- Aksarina, N. M., Ladygina, N. F.*: Razvitije reči u dětj v jaslach i domach rebjonka. Pediatrija 10-16, 3, 1954.
- Aubry, J.*: La carence de soins maternels. CIE - Travaux et documents VII, Presses univers. de France, Paris 1955.
- Bakwin, H.*: Loneliness in infants. Amer. J. Dis. Child. 63, s. 30, 1942.
- Bažány, M., Sojka, J.*: Spoločenský význam detských domovov, ich súčasné psychologické problémy a perspektivy. Psychológia i patopsychológia dieťaťa 1. 3-15, 1966.
- Bennholdt-Thomsen, C.*: Die Bedeutung der mütterlichen Fürsorge in der frühen Kindheit. - Eine Stellungnahme des Paediaters zu Bowlby. Rev. Neuropsychiat. Infant 5 : 434-445, 1957.
- Beres, D., Obers, S. J.*: The Effects of Extreme Deprivation in Infancy on Psychic Structure in Adolescence: A Study in Ego Development. Psychoanal. Stud. Child 5: 212-235, 1950.
- Bergmann, T., Freud, A.*: Children in the Hospital. International Universities Press, Inc., New York 1965.
- Bernstein, L., Elrick, H.*: The Handling of Experimental Animals as a Control Factor in Animal Research - A Review. Metabolism 479-482, 1957.
- Bexton, W. H., Heron, W., Scott, T. H.*: Effects of Decreased Variation in the Sensory Environment. Canad. J. Psychol. 8: 70-76, 1954.
- Bielicka, I.*: Zagadnienia choroby szpitalnej w klinice małego dziecka. Szpitaln. pol. 5: 3, 1961.
- Bowlby, J.*: Forty-four Juvenile Thieves. London 1946.
- Bowlby, J.*: Maternal Care and Mental Health. W.H.O. Geneva 1951.
- Bowlby, J.*: An Ethological Approach to Research in Child Development. Brit. J. med. Psychol. 30: 230-240, 1957.
- Bowlby, J.*: The Nature of the Child's Tie to his Mother. Int. J. Psycho-Anal. 39: 350-373, 1958.
- Bowlby, J.*: Separation Anxiety. Int. J. Psycho-Anal. 41: 1-25, 1960.
- Bühler, Ch.*: Soziologische und psychologische Studien über das erste Lebensjahr. Jena 1927.

- Burlingham, D., Freud, A.*: Young Children in War-Time: A Year's Work in a Residential War Nursery. London 1942.
- Butler, R. A.*: The Effect of Deprivation of Visual Incentives on Visual Exploration Motivation in Monkeys. *J. comp. physiol. Psychol.* 50: 174-179, 1957.
- Casler, L.*: Maternal Deprivation: a Critical Review of the Literature. *Monogr. Soc. Res. Child Develop.* 2, 26, 1961.
- Clarke, A.D.B., Clarke, A.M.*: Some Recent Advances in the Study of Early Deprivation. *J. Child Psychol.* 1: 26-36, 1960.
- Coleman, R. V., Provence, S.*: Environmental Retardation (Hospitalism) in Infants Families. *Pediatrics* 19: 285-292, 1957.
- Červinková - Riegrová, M.*: Ochrana chudé a opuštěné mládeže, Praha 1894.
- Damborská, M.*: Rozdíly mezi dětmi vychovávanými v rodině, v jeslích a v ústavu během 1. roku. *Čs. Pediat.* 12: 980, 1957.
- Damborská, M.*: Vývoj a výchova kojence v ústavním prostředí. SZdN, Praha 1967.
- Danziger, L., Hetzer, H., Löw-Beer, H.*: Pflegemutter und Pflegekind. S. Hirzel, Leipzig 1930.
- Danziger, L.*: Social Difficulties of Children Who Were Deprived of Maternal Care in Early Childhood. *Vita hum. (Basel)* 4: 229-241, 1961.
- Davis, K.*: Extreme Social Isolation of a Child. *Amer. J. Sociol.* 45: 554-565, 1940.
- Dennis, W.*: Infant Development Under Conditions of Restricted Practice of Minimum Social Stimulation. *Genet. Psychol. Monogr.* 23: 143-189, 1941.
- Dennis, W., Najarian, P.*: Infant Development under Environmental Handicap. *Psychol. Monogr.* 71: 436, 1957.
- Douglas, J. W. B., Blomfield, J. M.*: Children under Five. London 1958.
- Dührssen, A.*: Psychogene Erkrankungen bei Kindern und Jugendlichen. 4. Auflage, Göttingen 1961.
- DuPan, P. M., Roth, D.*: The Psychologic Development of a Group of Children brought up in a Hospital Type Residential Nursery. *J. Pediat.* 47: 124-129, 1955.
- Durfee, H., Wolf, K.*: Anstaltspflege und Entwicklung im 1. Lebensjahr. *Z. Kinderforsch.* 42: 273-320, 1934.
- Edelston, H.*: Separation Anxiety in Young Children: A Study of Hospital Cases. *Genet. Psychol. Monogr.* 28: 3-95, 1943.
- Epstein, A.*: Studien zur Frage der Findelanstalten unter besonderer Berücksichtigung der Verhältnisse in Böhmen. Praha 1882.
- Erikson, E. N.*: Kindheit und Gesellschaft, Zürich-Stuttgart, 1957.
- Fischer, L. K.*: Hospitalism in Six-Month-Old Infants. *Amer. J. Orthopsychiat.* 22: 522-534, 1952.
- Flint, B. M.*: The Child and the Institution. Univ. Toronto Press, Toronto 1966.
- Foss, B. M. (edit.)*: Determinants of Infant Behavior I., II., III. Methuen, London 1963.
- Freud, A., Burlingham, D. T.*: Infants without families. New York 1944.
- Gewirtz, J. L.*: A Learning Analysis of the Effects of Normal Stimulation, Privation and Deprivation on the Acquisition of Social Motivation and Attachment. *Determinants of Infant Behavior*, ed. Foss, B. M., London, New York 1961.
- Gewirtz, J. L.*: The Course of Infant Smiling in Four Child-Rearing Environments in Israel. *Determinants of Infant Behavior*, III., s. 205-260, ed. Foss, B. M., London, New York 1965.
- Gewirtz, J. L., Baer, D. M.*: The Effect of Brief Social Deprivation on Behaviours for a Social Reinforcer. *J. abnorm. soc. Psychol.* 56 : 43-56, 1958.
- Gindl, I., Hetzer, H., Sturm, M.*: Unangemessenheit der Anstalt als Lebensraum für das Kleinkind. *Z. angew. Psychol. Charakterkd.* 52: 310-358, 1937.
- Glaser, K., Eisenberg, L.*: Maternal Deprivation. *Pediatrics* 18: 626-642, 1956.
- Gmeiner, H.*: Die SOS-Kinderdörfer. Wien-München 1960.

- Gofman, H., Buckman, W., Schade, G.*: The Child's Emotional Response to Hospitalization. *Amer. J. Dis. Child.* 93: 157-164, 1957.
- Golan, S.*: Behaviour Research in Collective Settlements in Israel: Collective Education in the Kibbutz. *Amer. J. Orthopsychiat.* 28: 549-556, 1958.
- Goldfarb, W.*: Effects of Early Institutional Care on Adolescent Personality. *J. exp. Educ.* 12: 106-129, 1943.
- Goldfarb, W.*: Psychological Privation in Infancy and Subsequent Adjustment. *Amer. J. Orthopsychiat.* 15: 247-255, 1945.
- Goldfarb, W.*: Rorschach Test Differences between Family-reared, Institutionally-reared and Schizophrenic Children. *Amer. J. Orthopsychiat.* 19: 624-633, 1949.
- Gregory, I.*: Anterospective Data Following Childhood Loss of a Parent. I. Delinquency and High School Dropout. II. Pathology, Performance, and Potential among College Students. *Arch. gen. Psychiat.* 13: 99-109, 110-120, 1965.
- Gregory, I.*: Retrospective Data Concerning Childhood Loss of a Parent. I. Actuarial Estimates vs Recorded Frequencies of Orphanhood. II. Category of Parental Loss by Decade of Birth, Diagnosis and MMPI. *Arch. gen. Psychiat.* 15: 354-361, 362-368, 1966.
- Groth, S.*: *Kinder ohne Familie*, Juventa-Verlag, München 1958.
- Harlow, H. F.*: The nature of love. *Amer. Psychol.* 13: 673-685, 1958.
- Harlow, H. F.*: The heterosexual affectional system in monkeys. *Amer. Psychol.* 17: 1-9, 1962.
- Harlow, H. F., Harlow, M. K.*: Social deprivation in monkeys. *Scient. Amer. Sept.* 1962.
- Harminc, M.*: Vplyv deprivácie v ranom veku na diskriminačné učenie u krýs. *Psychologica - Sborník fil. fak. UK, XVI (V)*, s. 263-276, Bratislava 1965.
- Hasselmann-Kahlert, M.*: *Das entwurzelte Kind*. Ferd. Enke Verlag, Stuttgart 1955.
- Hebb, D. O.*: The Mammal and His Environment. *Amer. J. Psychiat.* 111: 826-831, 1955.
- Heinicke, C. M., Westheimer, I. I.*: *Brief Separations*. New York, 1965.
- Hellbrügge, Th.*: Zur Problematik der Säuglings- und Kleinkindfürsorge in Anstalten. Hospitalismus und Deprivation. V: Opitz, H., Schmid, F. (Hrg.): *Handbuch der Kinderheilkunde*, III, s. 384-404, Berlin 1966.
- Heron, W.*: The Pathology of Boredom. *Scient. Amer.* 196: 52-56, 1957.
- Heron, W., Bexton, W., Hebb, D. O.*: Cognitive Effects of a Decreased Variation of the Sensory Environment. *Amer. Psychol.* 8: 366, 1953.
- Hetzer, H.*: Die Entwicklung des Kindes in der Anstalt. V: *Handbuch der pädagogischen Milieukunde*. Hrsg. von Busemann, Halle 1932.
- Hetzer, H.*: *Kindheit und Armut*. S. Hirzel, Leipzig 1929.
- Hilgard, J. R., Newman, M. F.*: Early Parental Deprivation in Schizophrenia and Alcoholism. *Amer. J. Orthopsychiat.* 33: 409-420, 1963.
- Isaacs, S.*: Children in Institutions. V: *Childhood and After*, s. 208-238, London 1948.
- Kennell, J. H., Bergen, M. S.*: Early Childhood Separations. *Pediatrics* 37: 291-298, 1966.
- Klackenberg, G.*: Studies in Mental Deprivation in Infant's Home. *Acta Paediat. (Uppsala)*, 45: 1-13, 1956.
- Klímová, H.*: *Nechte maličkých přijíti... aneb civilizace versus děti?* Praha 1966.
- Koboutek, R.*: O psychologické motivaci chování dětí v dětských domovech. *Psychologie a patopsychologie dětí* 1: 51-64, 1966.
- Koch, J.*: Pokus o analýzu vlivu prostředí kojeneckých ústavů na neuropsychický vývoj 4měsíčních až 12měsíčních dětí. *Čs. Pediat.* 16: 322-330, 1961.
- Koch, J., Langmeier, J., Matějček, Z.*: Návrh nového systému péče o děti vychovávané mimo vlastní rodinu. *Pedagogika* 15: 316-326, 1965.

- Kolaříková, O.*: Některé problémy vývoje osobnosti v podmínkách nynějšího systému dětských domovů. *Psychológia a patopsychológia dieťaťa* 1: 17–25, 1966.
- Köttgen, U.*: Die Bedeutung der Reizverarmung, Monotonie, für die frühkindliche geistige Entwicklung. *Z. Kinderheilkd.* 91: 247–253, 1964.
- Krech, D., Rosenzweig, M. R., Bennett, E. L.*: Environmental Impoverishment, Social Isolation and Changes in Brain Chemistry and Anatomy. *Physiol. Behav.* 1: 99–104, 1966.
- Kubička, L.*: Vliv zaměstnanosti matek na vznik psychické nepřizpůsobenosti u dětí. *Čs. Psychiat.* 52: 247–256, 1956.
- Ladygina, N. F., Aksarina, N. M.*: Razvitije reči u dětj v jaslach i domach rebjonka. *Pediatrica* 3: 10–16, 1954.
- Lange, U.*: Das alleinstehende Kind und seine Versorgung. *Psychol. Prax.* 38, 1965.
- Langeveld, M. J.*: Educating a Whole World. *Paedagogica Europaea* 2, 1–26, 1966.
- Langmeier, J.*: Otázka psychické deprivace a vývoj výchovných názorů u nás. *Čs. Pediat.* 17, 646–652, 1962.
- Langmeier, J.*: Psychická deprivace v anamnézách schizofreniků. *Prakt. Lék. (Praha)* 45; 890–893, 1965.
- Langmeier, J., Langmeierová, D.*: Význam časně deprivace pro psychopatologický vývoj osobnosti. V: K problémům psychologie osobnosti, Academia, Praha, 1967, s. 221–229.
- Lát, J., Widdowson, E. M., McCance, R. A.*: Some Effects of Accelerating Growth. III. Behaviour and Nervous Activity. *Proc. roy. Soc. B* 153; 347–356, 1960.
- Lautererová, M.*: K historii sociálně zdravotní péče o dítě v Brně. *Čs. Pediat.* 19; 936–941, 1964.
- Levy, D.*: Primary Affect Hunger. *Amer. J. Psychiat.* 94; 643–652, 1937.
- Lewis, H.*: Deprived Children: The Mersham Experiment. New York 1954.
- Liddell, H. S.*: Emotional Hazards in Animals and Man. C. C. Thomas, Springfield 1956.
- Lilly, J. C.*: Mental Effects of Reduction of Ordinary Levels of Physical Stimuli on Intact Healthy Persons. – Research Techniques in Schizophrenia, Psychiatric Research Reports of the American Psychiatric Association, č. 5, 1956.
- Lowrey, L. G., Levy, D. M.*: Personality Distortion and Early Institutional Care. *Amer. J. Orthopsychiat.* 10, 576–585, 1940.
- Manova-Tomova, V.*: Perspektivi za naučnoizsledovatelska rabota v DMD i detskite jasli. *Informacionen bjuletin*, 2, 11–17, 1965.
- Marzo-Weyl, S.*: Enfants privés de famille. CIE, Paris 1965.
- Marzo-Weyl, S.*: La mère seule: Le désintéressement. CIE, Paris 1965.
- Matějček, Z.*: Některé zkušenosti ze sledování duševního vývoje dětí v dětských domovech pro děti od 1 do 3 let. *Čs. Pediat.* 15; 234–241, 1960.
- Matějček, Z.*: Sledování duševního vývoje ústavních dětí dětskou psychiatrickou službou Středočeského kraje. *Čs. Pediat.* 17: 621–627, 1962.
- Matějček, Z.*: Psychologické sledování dětí v domovech se zvýšenou výchovnou péčí. *Čs. Pediat.* 19; 21–25, 1964.
- Matějček, Z., Langmeier, J.*: New Observations on Psychological Deprivation in Institutional Children in Czechoslovakia. *Slow Learning Child* 12; 20–38, 1965.
- Mebringer, A.*: Geschützte Kleinkindzeit. *Unsere Jugend* 18; 5, 1966.
- Meierhofer, M., Keller, W.*: Frustration im frühen Kindesalter. Bern-Stuttgart 1966.
- Melzack, R., Scott, T. H.*: The Effect of Early Experience on the Response to Pain. *J. comp. physiol. Psychol.* 50; 155–161, 1957.
- Moltz, H.*: Imprinting: Empirical Basis and Theoretical Significance. *Psychol. Bull.* 57, 1960.
- Mores, A., Vyhnálek, J.*: Hospitalismus. *Čs. Pediat.* 12; 12–22, 1957.

- Morsier, G. de: A propos des enfants-sauvages et enfants-loups. Schweiz. Z. Psychol. 24; 148-155, 1965.
- Müller-Hegemann, D.: Soziale Isolierung als ätiopathogenetischer Faktor. I. Die komplette soziale Isolierung. II. Partielle soziale Isolierung. Fortschr. Med. 82; 478-480, 777-780, 1964.
- Neubauer, P. B.: Children in Collectives. Ill. C. C. Thomas, Springfield 1965.
- Nissen, H. W., Chow, K. L., Semmes, J.: Effects of Restricted Opportunity for Tactual, Kinesthetic, and Manipulative Experience on the Behavior of a Chimpanzee. Amer. J. Psychol. 64; 485-507, 1951.
- Nitschke, A.: Das Bild der Heimweh-Reaktionen beim jungen Kind. Dtsch. med. Wschr. 80; 1901-1905, 1955.
- Nováková, M.: Poruchy psychického vývoje dětí předškolního věku v ústavních zařízeních. V: Problémy psychiatrie v praxi a ve výzkumu. S. 138-140, Praha 1957.
- Nováková, M., Lhotáková, M.: Péče o děti v jeslích. SPN, Praha 1964.
- Olechnowicz, H.: Stavy schizoidne jako reakcja na izolację uczuciową małego dziecka. Zdrow. psych. 6: 36-43, 1965.
- Oltman, J. E., Friedman, S.: Report on Parental Deprivation in Psychiatric Disorders. Arch. gen. Psychiat. 12: 46-56, 1965.
- Orlansky, H.: Infant Care and Personality. Psychol. Bull. 49; 1-48, 1949.
- Papoušek, H.: Über die Beziehungen einiger Formen des Hospitalismus bei Säuglingen zur Ontogenese der Nahrungsreflexe. V: Das milieugeschädigte Kind, s. 37-39, H. Schwarz, Jena 1961.
- Pechstein, J., Krause-Lang, M.: Das elternlose und elternarme Kind in der Statistik. V: Handbuch der Kinderheilkunde III, s. 1156-1169, H. Opitz, E. Schmidt, Berlin 1966.
- Peiper, A.: Kasper-Hauser Kinder, verwilderte Kinder (Wolfskinder). Medizinische 36, 1411-1416, 1958.
- Petrie, A., Collins, W., Solomon, P.: The Tolerance for Pain and for Sensory Deprivation. Amer. J. Psychol. 78; 80-90, 1960.
- Pinneau, S. R.: A Critique of the Articles by Margaret Ribble. Child Develop. 21; 203-228, 1950.
- Pinneau, S. R.: The Infantile Disorders of Hospitalism and Anaclitic Depression. Psychol. Bull. 52; 429-452, 1955.
- Pringle, M. L. K., Bossio, V.: A Study of Deprived Children. I. Intellectual, Emotional and Social Development. - II. Language Development and Reading Attainment. Vita hum. (Basel) 1; 142-170, 1958.
- Provence, S., Lipton, R. C.: *Infants in Institutions: A Comparison of Their Development with Family-reared Infants during the First Year of Life*. Int. Univ. Press, New York 1962.
- Rabin, A.: Behavior Research in Collective Settlements in Israel: Infants and Children under Conditions of „Intermittent“ Mothering in the Kibbutz. Amer. J. Orthopsychiat. 28; 577-586, 1958.
- Reinhart, I., Elmer, E.: The Abused Child. J. Amer. med. Ass. 188; 358-362, 1964.
- Rheingold, H. L.: The Modification of Social Responsiveness in Institutional Babies. Monogr. Soc. Res. Child Develop. 63; 21, 1956.
- Rheingold, H. L.: The Effect of Environmental Stimulation upon Social and Exploratory Behavior in the Human Infant. V: Determinants Infant Behav., s. 143-177, 1959.
- Rheingold, H. L.: The Measurement of Maternal Care. Child Develop. 31; 565-573, 1960.
- Rheingold, H. L., Gewirtz, J. L., Ross, H.: Social Conditioning of Vocalizations in the Infant. J. comp. physiol. Psychol. 52; 58-73, 1959.

- Ribble, M. A.*: The Rights of Infants: Early Psychological Needs and Their Satisfaction. New York 1943, 2. vyd. v r. 1965.
- Ribble, M. A.*: Infantile Experience in Relation to Personality Development. V: Personality and the Behavior Disorders (J. McV. Hunt, Ed.), II, s. 621-651, New York 1945.
- Riesen, A. H.*: Effects of Stimulus Deprivation on the Development and Atrophy of the Visual Sensory System. Amer. J. Orthopsychiat. 30: 23-36, 1960.
- Robertson, J.*: Young Children in Hospital. Tavistoc Publ., London 1958.
- Robertson, J.*: Hospital and Children. A Parent's View. London 1962.
- Robertson, J., Bowlby, J.*: Responses of Young Children to Separation from their Mothers. II. Observations of the Sequences of Response of Children Aged 18 to 24 Months during the Course of Separation. Courrier 2; 131-140, 1952.
- Robertson, J.*: Mothering as an Influence on Early Development. A Study of Well-baby Clinic Records. Psychoanal. Stud. Child 17; 245-264, 1962.
- Roudinesco, J., David, M., Nicolas, J.*: Responses of Young Children to Separation from their Mothers. I. Observation of Children Aged 12 to 17 Months Recently Separated from their Families and Living in an Institution. Courrier 2; 66-78, 1952.
- Sand, E. A.*: L'hospitalisme. Arch. belges Méd. soc. 3: 77-101, 1954.
- Sayegh, Y., Dennis, W.*: The Effect of Supplementary Experience upon the Behavioral Development of Infants in Institutions. Child Develop. 36: 81-90, 1965.
- Scott, J. P.*: Critical Periods in Behavioral Development. Science 138; 949-958, 1962.
- Seitz, P. F. D.*: The Effects of Infantile Experiences upon Adult Behavior in Animal Subjects. Amer. J. Psychiat. 110; 916-927, 1954.
- Shurley, J. T.*: Profound Experimental Sensory Isolation. Amer. J. Psychiat. 117; 539-545, 1960.
- Schaffer, H. R.*: Objective Observations of Personality Development in Early Infancy. Brit. J. med. Psychol. 31: 174-183, 1958.
- Schaffer, H. R.*: Changes in Developmental Quotient under two Conditions of Maternal Separation. J. soc. clin. Psychol. 4; 39-46, 1965.
- Schaffer, H. R., Callender, W. M.*: Psychologic Effects of Hospitalization in Infancy. Pediatrics 24: 528-539, 1959.
- Schaffer, H. R., Emerson, P. E.*: The Development of Social Attachments in Infancy. Monogr. Soc. Res. Child Develop. 29, č. 3, 1964.
- Schlossmann, A.*: Zur Frage der Säuglingssterblichkeit. Münch. med. Wschr. 17, 1920.
- Schlossmann, E. E.*: Zur Frage des Hospitalismus in Säuglingsanstalten. Z. Kinderheilk. 46, 1926.
- Schmidt-Kolmer, E.*: Erscheinungsformen des psychischen Hospitalismus in den ersten Lebensjahren und ihre Bekämpfung. Psychiat. Neurol. med. Psychol. (Lpz.) 11, 239-245, 1959.
- Schmidt-Kolmer, E.*: Der Einfluss der Lebensbedingungen auf die Entwicklung des Kindes im Vorschulalter. Berlin 1963.
- Skeels, H. M.*: Some Iowa Studies of the Mental Growth of Children in Relation to Differentials of the Environment: A Summary. 39th Yearbook of National Society for the Study of Education II, s. 281-308, 1940.
- Smržová, A.*: Výchova dětí v dětských domovech. V: Problémy psychiatrie v praxi a ve výzkumu. S. 164-169. Praha 1957.
- Spitz, R. A.*: Hospitalism. An Inquiry into the Genesis of Psychiatric Conditions in Early Childhood (Preliminary Report). Psychoanal. Stud. Child 1: 53-74, 1945.
- Spitz, R. A.*: Hospitalism: A Follow-up Report. Psychoanal. Stud. Child 2; 113-117, 1946.
- Spitz, R. A.*: The Smiling Response: A Contribution to the Ontogenesis of Social Relations. Genet. Psychol. Monogr. 34; 57-125, 1946.

- Spitz, R. A., Wolf, K. M.*: Anaclitic Depression. An Inquiry into the Genesis of Psychiatric Conditions in Early Infancy II. *Psychoanal. Stud. Child* 2: s. 313, 1946.
- Spitz, R. A., Wolf, K. M.*: Autoerotism – Some Empirical Findings and Hypotheses on Three of its Manifestations in the First Year of Life. *Psychoanal. Stud. Child* 3/4: 85–120, 1949.
- Spitz, R. A.*: La première année de la vie de l'enfant. Genèse des premières relations objectales. Paris 1958.
- Srp, L.*: Psychologie lékařského ošetřování dětí. Praha 1961.
- Stevenson, H., Hess, E. H., Rheingold, H. L. (eds.)*: Early Behavior, Comparative and Developmental Approaches. London 1967.
- Stolz, L. M.*: Effects of Maternal Employment on Children: Evidence from Research. *Child Develop.* 31; 749–782, 1960.
- Stone, J.*: A Critique of Studies of Infant Isolation. (Presidential Address.) *Child Develop.* 25, 9–20, 1954.
- Stott, D. H.*: Abnormal Mothering as a Cause of Mental Subnormality. I. A Critique of Some Classic Studies of Maternal Deprivation in the Light of Possible Congenital Factors. – II. Case Studies and Conclusions. *J. Child Psychol.* 3; s. 79–91, 133–148, 1962.
- Ströder, J., Geisler, E.*: Das Kind im Krankenhaus. *Arch. Kinderheilk.* 154; 216–238, 1957.
- Šcelovanov, N. M., Aksarina, N. M.*: Výchova dětí útlého věku v dětských ústavech. Praha 1952.
- Šváb, L., Gross, J.*: Sensorická deprivace a její význam pro psychiatrickou problematiku. Zprávy Výzk. ústavu psychiatrického, č. 4, Praha 1965.
- Švejcar, J.*: Studie o vlivu matky na citový vývoj dítěte. *Prakt. Lék. (Praha)* 42; s. 367–370, 1962.
- Švejcar, J.*: Výchova dítěte v pediatrii. *Čs. Pediat.* 19; 541–547, 1964.
- Tennes, K. H., Lampl, E. E.*: Stranger and Separation Anxiety in Infancy. *J. nerv. ment. Dis.* 139: 247–254, 1964.
- Tezner, O.*: Zur Frage der Kinderheime. *Ann. paediat. (Basel)* 186; s. 189–209, 1956.
- Tramer, M.*: Säuglings- und Kleinkindnöte. *Acta paedopsychiat.* 30; 167–180, 1963.
- Vančurová, E.*: Příznaky emocionální a sociální karence v kresbách předškolních dětí. *Čs. Psychol.* 10; 97–110, 1966.
- Vaňouček, O.*: Problém zájmového přesycení v dětských zařízeních. *Čs. Pediat.* 14; 530–540, 1959.
- Vojtík, V.*: K otázce hospitalismu v dětských kolektivních zařízeních. *Čs. Pediat.* 11; 309–311, 1956.
- Weidemann, J.*: Heimkind und Heimmilieu. *Z. Kinderpsychiat.* 26; 77–86, 1959.
- Winnicott, D. W.*: First Year of Life. – Modern Views on the Emotional Development in the First Year of Life. Part I, II. *Med. Press* 239; 228–231, 289–291, 1958.
- Winnicott, D. W.*: The Theory of the Parent-Infant Relationship. *Int. J. Psycho-Anal.* 41: 585–595, 1960.
- Wit, J. de*: Problemen rond de moeder-kind relatie. Amsterdam 1962.
- Wit, J. de*: Some Critical Remarks on „Maternal Deprivation“. *Acta Paedopsychiat.* 31; 240–253, 1964.
- Wolfensberger-Hässig, Ch.*: Lächeln und Weinen des Säuglings als soziopsychische Instinktphänomene. – Ein Beitrag zur psychologischen Grundlagenforschung. *Helv. paediat. Acta* 21; 197–223, 1966.
- Wolffheim, N.*: Kinder aus Konzentrationslagern. Mitteilungen über die Nachwirkungen des KZ-Aufenthaltes auf Kinder und Jugendliche. *Prax. Kinderpsychol.* 7; s. 302–312, 1958, 8; s. 20–27, 59–71, 1959.
- Yarrow, L. J.*: Maternal Deprivation: Toward an Empirical and Conceptual Re-evaluation. *Psychol. Bull.* 58; 459–490, 1961.

- Zigler, E.*: Social Deprivation and Rigidity in the Performance of Feeble-minded Children. J. abnorm. soc. Psychol. 62: 413-421, 1961.
- Zingg, R. M.*: Feral Man and Extreme Cases of Isolation. Amer. J. Psychol. 53; 487-517, 1940.
- Ziskind, E.*: A Second Look at Sensory Deprivation. J. nerv. ment. Dis. 138; s 223, 1964.
- The Care of Well Children in Day-Care Centres and Institutions. Report of a Joint UN/WHO Expert Committee. - WHO Geneva 1963, WHO Organization Technical Report Series č. 256.
- Deprivation of Maternal Care. WHO Geneva 1962.